شماره ۱۰۵ ایکنجی دوره

اشنبه ۳۰ دی ۱۳۲۴

آذربایجان

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

مسئول مدیر :
احمد موسوی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در

سوگیلی باش وزیریمیزین فردوسی مدرسه‌سی سالونوندا سویلدیگی مهم نطقی

جمعه گونی ساعت ۱۰ دا آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین شهر کمیته‌سی طرفیندن قاباقجادان دعوت ایلدیگی کیمی فردوس مدرسه‌سینین سالونوندا ملی حکومتیمیزین باش وزیری آقای پیشه‌وری ملی حکومتین گوردوگی و گوره‌جگی ایشلر حقنده شهرین مختلف طبقاتنین نماینده‌لری حضوروندا مهم بیر نطق سویله‌میشلر :

بیز بو مهم نطقی گوز اوخوجولاریمیزا تقدیم ایدیریك.

ساعت ۱۰ ی ۱۵ دقیقه گیچرکن ، معارف وزیریمیز آقای بی ریا کنفرانسی بوجمله ایله افتتاح ایتدیلر:

« حرمتلی خانملار و آقالار اجازه ویرین کنفرانسیمیزی آچیق اعلان ایلییك آذربایجان مملکتینین عمومی سیاستی و اقتصادی بارەسینده. ملی حکومتیمیزین باش وزیری آذربایجان خلقینین شرفلی وفداکار اوغلی آقای پیشه‌وریه سوز ویریلسین.»

بو موقع آقای پیشه‌وری حضارین شدتلی و اوزون آلقیشلاری آراسیندا تریبونون دالیندا قرار توتوب چوق ساده و صمیمی بیر لهجه ایله نطقه باشلادیلار :

جاری مسئله‌لر اجازه ویرمه‌یب که ملی حکومت تشکیل اولاندان سونرا وضعیت حقینده خلقه اطلاعات ویریلسین و خلق بیلسین که بیزیم قاباغیمزدا دوران ایشلر نه‌در و نه ایشلر گورولموشدور. امیدوارم که تیزلیکله ملی مجلسیمیزین ایکنجی اجلاسی باشلاناجاق نماینده‌لر اطرافدان بیلیب گله‌جك‌لر و خلق انجام اولموش ایشلری بیله‌جکلر.

بیزیم باشلادیغیمیز ملی مبارزه‌ده ، تقریباً بش آیین ایچینده بویوك ایشلر گورولوبدور او فکرلر و آرزولار که دانقان وقتده چوق اوزاق نظره گلیردی بش آیین ایچریسینده عمله گلوب صورتدن چخوب وصلی اولوبدور. ایندی آذربایجان خلقی اوزی ایچون بیر ملی حکومت و ملی مجلس وجوده گتیرمیشدر.

بیز چوق تاریخی گونلر گچیرمیشیك و که‌ده تاریخی گونلر گچیرمکده‌ییك. بیرخلق که اوز آتا دیلنده دانشماق اختیاری یوخ ایدی و منتظر ایدی که تهراندان لایق یا نالایق بیر آدام گلسین اونی اداره ایله‌سین ، اختیارین اوز الینه آلمیشدر.

گله‌جك نسل خوشبخت و مسعود یاشایاجاق تاریخی گونلر ضبطا ایده‌جکدیر.

بیر آی قاباق قاباغیمزدا بیر وظیفه دورموردی اودا قان توکمه‌دن حکومتی خلقین الینه ویریب استبدادی آرادان قالدیرماقدان عبارت ایدی. ایندی بیز موفق اولموشوق. آیری بیرلرده بئله موقعلرده حکومت ماشینی سینار . بیز بو حکومتی تشکیل ویرنده قاباقکی ماشینی تعامیله حذف ایدیب کناره آتماییق. بو ماشین خلقین گوز باشلاری اوستونده قورولوب طفیلی کیمی یاشایاردی، زور گولوق و قانونسیزلیق اولون ایچینده ایدی. بوزلرجه باجیلار یزی . و اقوامیمیزی ، انسانلارا بتر مین ایشلره سوق ایدن اوغورلوق، یالانچیلیق و تبلوس وجوده گتیرن او ماشین ایدی. بیز او ماشینی آلدیق، او ماشین بیزیم ایسته‌دیگیمیزی بیرینه گتیره بیلمز.

بیز نه ایسته‌ییریك؟

بیز ایستیریك که خلق سوادلی اولسون وجدانلا یاشاسین، خلقین بهداشتی و صحتی تامین اولونسون، شهرلر یاشاماغا یارار بیر حاله گلسین خلقین تامین آتیه‌سی فراهم ایدیلسین. بو او شئی‌در که همیشه بیزی دوشوندورور و ناراحت ایدیر. بو ماشین بئله ایشلره قادر دگل. اما نئیله‌مك؟ بیز بونی بیردن آتا بیلمریك. علتی بودور که خلقیمیز بو کیمی وضعه آماده دگلدر. ایندی اگر بیز فرقه‌میز تشکیل ایدیلنده ویردیگی وعده‌لری یاخشی عمل ایده بیلمریك بو اشکاللاره قاباقدا واردر.

من بیر روزنامه‌جی اولدوغوم ایچون تمام اداره‌لرین نقص‌لرینه آشنا اولمو شام. گلچن اداره‌لر خلقی اینجیتمك منظوری اوستونده قورولوبدور. بیز بو اداره‌لری اصلاح ایدیب دگیشدیرمه‌سك موفق اولا بیلمریك.

بیز اولینجی قدمده تشکیلات ولی ایله داخل اولوروق اشخاصین تقصیری یوخدور. اولار بیر پیچ و مهره کیمی درلر. بیز ایستیریك که خلقی حکومت ایشلرینه دخالت ویره‌ك .

اونا گوره‌ده بیرنجی نوبه‌ده انجمنلر تشکیلی یولی ایله باشلامیشیق. واونی چوق آشاغیدان یولدان باشلامیشیق بیز دیمیشیك قوی خلق انجمنده‌ن باشلاسین و او انجمن او بویوك احتیاجی تامین ایله‌سین ویریلن مالیاتی تعیین ایتسین و اونون مصرفنده نظارت ایتسین، بو نظارت آشاغیدان باشلاییر ویوخاریدا فرماندارلیقا ، بخشدارلیقا

و مجلس ملیه یتیشیر.

بو بیر گونلوك ایش دگل ولی تیزلیکله عمله گله‌جك و بو وسیله ایله خلقی اینجیتمك ایچون وجوده گلن اداره‌لر اصلاح ایدیله‌جك‌لر و اشخاصی دگیشدیرمکه احتیاج قالماز.

بونا گوره دولت بو ایشه چوق اهمیت ویریر گرك گلن بهمن آیینده نه قدر انجمنلر تشکیل تاپا و حکومتین بایه‌سی دوزه‌له. چونکه انجمنلر دولتین پایه‌سیدر. بو قاباغیمزدا دوران بیرنجی مسئله‌در . من مخصوصاً توجهیزی بونا جلب ایدیرم. بئله فکر ایدیلمه‌سین که بو تلار کنچن مامورلارین یایدیقلاری و بیری‌سی‌لرین بیرین کنچمك ایسته‌دیلر ایسه کنچه‌دیلر قورتولدی.

بیز خلقی آلداتمامیشیق. بیز اول انجمنلری ایستیردیك. تهران حکومتی بیزیم تقاضالاریمیزا ایله مخالفت ایلدی الیه‌زه کنچن مدر گلرتشان ویریر که تهران حکومتی آخرنجی دقیقه‌یه قدر آزادیخواهلاری توپا گلوله‌یه باغلاماق

بقیه‌سی ۲ نجی صفحه‌ده

آذربایجان خلقی ارتجاع قوه‌لری ایله مبارزه لرینده و آزادلیق یولوندا پارلاق تاریخه مالك اولدوغونا و شرفلی آد قازاندیغینا گوره خلقیمیزین افتخاری اولان بویوك سرکرده‌لریمیزین خاطره‌سینی ابدیلشدیرمك مقصدیله آذربایجان مجلس موسسانیندا دوتولان تصمیمه و آذربایجان مجلس ملی‌سینه ۱۵ نفر مجلس نماینده‌لرینین امضاسی و پیشنهادینه استناد ایتمکله آذربایجان مجلس ملی‌سی آشاغیداکی قانونی تصویب ایتدی .

آذربایجان مجلس ملی‌سینین

ستارخان باقرخانین مجسمه‌لرینین نصب ایدیلمه‌سی و مستبد رضاخانین مجسمه‌سینین گوتورولمه‌سی حقینده

۶ نمره‌لی قراری

۱ـ ایران خلقینین آزادلیغینی اورتادان آپاریب آذربایجانی برباد حالا سالان مستبد و منحوس رضاخانین مجسمه‌سین گلستان باغیندان گوتوروب اونون یرینده ستارخان سردار ملی‌نین مجسمه‌سی نصب ایدیلسین و گلستان باغی سردارین آدیله آدلاندیریلسین .

۲ـ آذربایجان مشروطه‌طلبلرینین و مجاهدلرینین محکم تاریخی سنگرلریندن اولان ارك قلعه‌سینین یانیندا باقرخان سالار ملی‌نین مجسمه‌سی نصب ایدیلسین

بو قانون آذر آیین ۳۰ دا ۱۳۲۴ تاریخلی آذربایجان مجلس ملی‌سینین ٤ نجی جلسه‌سینده تصویب اولوندی .

آذربایجان مجلس ملی‌سینین رئیسی . حاجی میرزاعلی شبستری

آذربایجان مجلس ملی‌سینین کاتبی . م . ولائی

تبریز ۳۰ آذر ۱۳۲۴ نجی ایل

سوگیلی باش وزیریمیزین

فردوسی مدرسه‌سی سالونوندا سویلدیگی مهم نطقی

۱ انجی صفحه‌دن بقیه

امرینی ویریردی. بونلار حامیسی نشان ویریر که تهران حکومتی اوز رضا و رغبتی ایله بیر قسم آزادلیغا طرف گوتورمگه حاضر دگیلدی.

بیز بیر قدرت وجوده گتیردك و آزادلیغی آلدیق اما آزادلیغی آلماق کافی دگل اونی حفظ ایتمگه بیر قوه لازمدر. بیز او قوه‌نی یاراتماغا باشلامیشیق. ایله قدرت که دنیادا هیچ قوه اونی آرادان آپارماغا قادر اولماسین. بو قوه خلقه متکی اولماق قوه‌سیدر. ملته متکی اولان دولت هیبته یاشایر. سویس دولتی و ایرلند دولتی بو قدرتین بیر نمونه‌سیدر.

بیز بو قوه‌نی یاراتمیشیق. تهران حکومتی بیزی آرادان آپارماغا چالیشیر. اگر دولت ملته متکی اولماسا اوز تدبیرین یرینه یتیره بیلمز بیز اوزوموزه متکی اولموشوق هیچ بیر کیمسه‌نین امری آلتندا یاشاماغا حاضر دگیلیك. بیز حکومتمیزی حفظ ایله‌مگه و اوزوموزی اداره ایتمگه لیاقتمیز وار و اوزوموزی ده اداره ایده‌جگیك. (شدتلی آلقیشلار) اوزوموزه مخصوص قانونلار یاراداجاغیز. بیز بولوکلرده انجمنلرین انتخاباتا باشلامیشیق و بو انتخابات گلن آیین بشنه قدر انجام تاپاجاقدر و او انجمنلر تمام ایشلرده نظارت ایده‌جکلر.

شهرلر مسئله‌سی

بوندان سونرا شهرلر مسئله‌سیدر. شهرلرین آباد اولماماسی بیزه باش آشاغی‌لیق گتیره‌بیلر.

۸۰۰ مین جمعیتی اولان تبریز ایندی، خرابه و کثیف بیر حالدادی. جمعیتی ۲۰۰ مین نفره تقلیل تاپیب گرەك شهریمیز آباد اولا. قاباقکی حکومتلرده بیلك سیاستی وار ایدی. بو قدر حای کوی‌دن سونرا که اگر تبریزین ایکی خیابانی آسفالت ایدیلسه آزادیخواهلار آرادان گیدرلر. تبریزین آسفالتی ایچون تهران ۴۰۰۰۰۰ تومان آقای طباطبائی‌یه حواله ویریردی اودا حواله نه پول.

تخمین اولدوغونا گوره تبریزین بویوك خیاباتلارینین والافلا قدر و بیر نیچه فرعی خیابانین آسفالت ایدیلمه‌سی، سو یوللارینین سمنت ایله اوستی اورتولمه‌سی ایچون ۱٫۲۰۰٫۰۰۰ تومان خرج لازمدر. ۱٫۲۰۰٫۰۰۰ تومان تبریزده هیچکس حس ایتمه‌دن ییغیلیر. نمونه ایچون کارازلاردا بیکار قالمیش اونو یوسلر شهرده ایشه باشلامیشلار. خلقین راحتلیگیندن علاوه گونده فقط بو یول ایله یادیه‌یه ۶۰۰ تومندن ۱۰۰۰ تومنه قدر عاید اولور.

شهرین عوارضی‌ده عایدیری‌دیر. گئچن حکومتلرین اجحافلاری آرادان گوتوروله‌جکدیر. عوارض یغماقدا هیچ کسه تحمیل اولماماجاق فقط بیر آز فداکارلیق ایستیر. چونکه گذشت ایلمه‌ین فداکارلیق ایلمه‌ین بیر ملت هیچ یره یتیشمز.

دعوا وقتنده گوردك که انگلیس ملتی و شورالر اتفاقی چوق زحمتلره قاتلاشدیلار و فائق ده اولدولار. ممکندر بو مسأله‌لار نظره چتین گلسین شاید بیرنه ده ظالم اولموش اولا. اما بو گون زندگانلیق ساحه‌سینی بوخاری گتیرمك ایچون گرەك کمك ایلمك.

شهرلریمیزین آبادلیغی اوستونده دولت بویوك تدبیرلر گورمکده‌در شهرلرین آبادلیغی خلقی ناخوشلوقدان داوا بولی ویرمکدن و تیفوس دن نجات ویرر.

بونا گوره‌ده شهر انجمنلرینه اهمیت ویریریك. گئچن دولتلرده بو انجمنلر دولتین بیر شعبه‌سی حالا گلمیشدی. خلق طرفیندن انتخاب اولموش ۴۰ نفرین ایچیندن وزارت کشور اوز ایستدیکلرین انتخاب ایدیردی. بیز چالیشدیق که انجمنلر قانونی کاملا اصلاح اولسون و دموکراتیك بیر حاله دوشسون دولتین دخالتی اولمادان شهرین ایشینه یتیشسین. چونکه بو دولت ایشی دگل بو خلقین اوزونه مربوط اولان بیر ایشدر. شهرین اهلی گرەك بیر خانواده کیمی اوز ایوینی آباد ایله‌سین و سئچدیگی نماینده‌لر وسیله‌سی ایله ایشده نظارت ایلمه‌سین شهرداریلیغیمز اون تومن عادی وضعین اداره ایلمك ایچون پول تاپمیردی عضولری حقوقسیز قالیردیلار یا مفت حقوق آلیردیلار ایندی بویوك بیر اینه و آسفالت مسئله‌سینه باشلامشدر هوا سویوغلوغی جهتیجه آسفالتین باشلانماسی یازا موکول ایدیلیب اما ایندیدن داش تو کمك و آیری مقدماتی ایشلر باشلانیدیر.

اوچونجی پایه صنایع مسئله‌سیدر اونا گرەك اهمیت ویریله. تك مالیات ایله مملکتی اداره ایلمك اولماز. بو عایدات دگل. گرەك آیری یوللار ایله محصول تولیدی قوه‌سینی آرتیرماق

بقیه‌سی ۴ انجی صفحه‌ده

مدینه علی اکبر زاده

. تربیه ایونده بیر ساعت

بو گون گوردیگیم چوق صیقلرایدی اونا گورەده من خالام گیله گیتملی اولدوم.

خالام گیلن اولری تبریزده گوموشقایا کوچه‌سیندن و بیر آزاد طرفده ایدی من شهرده ایشله‌ین ماشینلارین شوفرلرینه مراجعت ایتدیم که منی گوموشقایا کوچه‌سینه آپارسینلار، شوفرلر او یا ایشله‌مدیکلرینه گوره منیم سوزیمی رد ایتدیردیلر. داها من بو سوز دیمه‌ب پیاده‌یولا گیتملی اولدوم. قاطون سرعتله گیتمگه باشلادی، نتیجه دونگه دونددیکدن سونرا دار بیر کوچه‌یه چیخدیق بو کوچه‌دن گیدرکن حزین-حزین آغلاماق سسی قولاغیما چاتدی من قاطونی ساخلاتدیردیم؟ وقاطونچی‌نی یولا سالدیقدان سونرا آغلاماق گلن سمته یاتدیم بیر قاپی وقاپی‌نین اوستنده (دارالتربیه) یازلمش بیر تابلو گوردوم من عربی وفارسی دیلینه چوق آشنا اولمادیغیم ایچون تابلودا یازیلان جمله منیم ایچون آیدین اولمادی.

قاپونون قونوندە بیریسیندن اورانین هارا اولدوغون سوروشدوم. او آدام منی باشا سالدی و دیدی که بورا ((تربیه ئوی‌در)) من اورانی گورمگه چوق مراقلاندیم وقاپوچی‌دان اجازه آلیب حیاطه گیردیکده انسان دیریلیگیله بنزمه‌ین بیر باشلیش گوردوم. مدیرین اجازه‌سیله اطاقلاری بیر بیر گزمگه باشلادم هر بیر اطاقا گیردیکده یام یاشقا عالملره دوشوردوم بیر اطاقدا حامیسی کور وچولاق و سایر خسته‌لیکلره مبتلا کیچك اوشاق گوردوم اطاق رطوبت قارانلیق، پرده اولان یالازلارچیق ایدی اسلرینده یالتارا هیچ‌ده بنزمه‌ین دلك دشیك پلاس پاره‌لر. اطاق‌لاریمز، باش آچیق هرمسی دیوار بیر گیجه قسلب تیرتیر تیتریردیلر بیر عدەسی بیر جیدیر یورغانا بیرونمو شدلر یورغانین آنجق بیر آدی قالیب قوزیندن هیچ بیر اثر قالماشدر.

برنجی حصه‌نی دولانیب قورتاردیقدان سونرا ایکنجی حصه‌یه گئچدیم بو وقت بیر اطاغین ایچیندن کوچه‌ده ایشیتدیگیم همان آغلاماق سسینی دویدوم. تیز ایچریه گیردم و بو اوطاقدا یئنی بیر قورولوش و یئنی بیر عالم گوردوم و اطاقدا اوتورسیلرده گوردوگوم سفیل بدبخت انسانلار ایله دولموش ایدی آنجق بونلارین اوزلرینده و گوزلرینده سوینج علامتلری یازلی سورتده گورونورایدی و بورا سیدا چوخ قارانلیق اولدیغیندان من هله‌ده اورادا اولانلاری چوق آیدین گوره بیلمردیم. گوزلریمی دقت ایتدیکمده آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین قادینلار تشکیلاتینین مرکزی کومیته‌سی طرفیندن تحویلدار رقیه خانمی و اورانین خیاطلاریندان زیبا خانمی اورادا گوردوم. زیبا خانم بیر یه اورادا اولان سفیل لرین یالتارلارینین اولچوسنی گوتوریر ورقیه خانمدا یازیر ایدی او حزین حزین سویلنجیدن آغلایان و سسنی ایشیتدیگم بی‌نوا قادینی اوبیر گوشه‌سینده گوز یاشلارینی سیلدیگینی فرق ایتدیم. اوتشکیلاتدا اولان خانملارا دییردی بو گونه قدر نه بیر تازا یالتار نه بیر حکیم و نه دوا و نه هیچ بیر دیریلیك اسبابی گورمه‌مشدیك ایندی سیزین دمه گیزه گوره بیزده بیر گون گوروب انسان کیمی یاشایاجاغیز قارانلیق داخمالاری و انسان حیاته اولمایان دیریلیگی همیشه لیك اونوداجاغیز بونلاری سویله دیکده‌بی‌چاره بدبخت قادینین گوزلری سوینج حالیندا ایکنجی دفعه دمنه‌ده یاشلا دولدی آداملارین دیر اولچوسنی گوتوردیکدن سونرا اطاق بوشالماغا باشلیردی، بیردن رقیه خانم باشنی قالدیریب منی گوردی و سوینجیله منه یاناشوب دیدی بزه دولتیمز طرفندن یئنی امر گلدی که (تربیه ئوینده) السز ایاقسز آداملار ومریضلرین حقنده بیر معلومات اوگرەنیب واونلارین هاموسینین یالتارینین اولچوسنی گوتوره‌ك که نه قدر یتیم و چلاق ومریضلر وارسا حکیم واسطه سیله معاینه ایتدیریلیب ومعالجه ایدلمسین بونا گوره بیزیم بو گون بورایا گلدیگیمیز همان قرارلاری یرینه یتیرمك ایچوندر. رقیه خانم بو اظهاراتدان وبتی دولتیمزین بوتیرلیکده مملکتیمزین هر بیر دردینه یتیشمه‌سی منی چوق سوینیردی و فوراً اورك صیقیلیغی مندن رفع اولدی داها خالام گیله گیتملی اولمادیم و اورادا تشکیلات خانملارنی گوزله‌ملی اولدوم که بر لیکده اورادان قایداق خانملار اوز ایشلریله مشغول ایدیلر منده اورادا یالاچا معصوم بالالار ایله صحبته مشغول اولدوم. اونلارا هر بیر سؤال ویریرایدیم ایسه دوزگون جواب ویرماقدا امطل قالمیردیلار.

اورادا سگز یاشیندا بیر قیز گوردیم واوندان سوروشدوم آی خانم قیز هیچ اوقویوب یازماغا هوسین وارمی قیز بیر آز دوروقدوقدان سونرا جواب ویردی نه ایچون اوقو یارام آنجاق کتب یوقدور بو سوزدن من اونون باشنی طومار لایق فکر ایدیردیم تیزلیکده بوتون سواد سیزلار ایله برابر سیزلرده مدرسه آچیلاجاقدر، سیزه بشله زندانه بنزر دخمه‌لر عوضینه تمیز قشنگ حقیقی (تربیه‌ئه‌ئیلرلری)ویریله‌جکدر من بو قیز ایله صحبت ایدیرکن اوردا کی بینوالر بوش یوش باشیما توپلاندیلار هر کس بیر جور سئوال ویروب جواب آلیردیلار. صحبتمز چوق شیرین گیدیرایدی اگر او صحنه‌یه کاردان یاقان اولسایدی دوغرودان حیاتین بو آز زماندا دگیشدیگینی تصدیق ایده‌ردی و هر کسه دفت یتروب گوزلرینه باخسایدی گورردی ایدی که نیجه ائل گوشه‌سیز وهواسیز قارانلیق اطاقلاردا اشتق اوزینه حسرت قالان گوزلر ایندی نماسه دوشوب حرکت‌سیز گولمگه باشلامیش. آراسی کسیلمه‌دن سؤاللار ایدی که منه ویریردیلر من هر کسین سورو شدوقلارینا مهرو محبتله جواب ویریر ایدیم بیردن اورادا اولان بی‌نوا دیلنلاردان بیریسی منه طرف گلدیگینی گوردوم، بو قادین آداملاری بیر طرفه دوردی. آنلادم که من ایله دانشماق ایستیر. بو زمان من‌ده اونا طرف گیدیب سوروشدوم نه‌وار آنا خان؟ آروادقیریاوکه‌ئزا حکومت دیرلی گوردوم الله اونون عمرینی اوزون ایلسون و کولگه‌سینی بزیم باشیمزدان اسگیك ایلمسون دیدی که بزیم بورادا سومو کلریمز سورمه اولوب ایدی به قدر بزیم حالمزی بیر نفرده بیله سوروشماب آنجق ایندی گورورك که بزیم ده قیدیمزه قالانلار واردر بو آرواد شادلقلا آراسی کسیلمه‌دن دانشیردی بو آندا بزیم بولداشلاریمزینی چاغیرماسی صحبتیمزین دوامنه مانع اولدی و بیز اورادان حرکت ایتدیك. بو زمان اورادا اولانلارین بیرنجه‌سی اورك جیرتیق‌سی ایله بیزی قاپی یا مشایعت ایتدیلر. آرقادان آراسی کسیلمك سیزین دیرا دیلر خانملار گدین الله سیزه نجات ویرسون و بزیم تازا حکومتیمزی بزه چوق گورمسون بزی اونوتما یین بیز بولوموزا دوام ایدیردیك بولدا شمن بیریسی مندن صوروشدو سنین دمی بورادا ایشین وارایدی؟ من دیدیم بو گون اوره‌گیم چوق دوتولدیغنا گوره ایسته‌دیم بیر خالام گیله گیدیم یولوم بوردان اولدیغنا گوره آغلاماق سسی ایشیدیب ایچری گیردیم و سیزه راست گلدیم. من بو سوزلری دیه‌رك دوغرودان دا حس ایتمه دن اوزوم کولورایدی بولداشیم بنی‌دن سوزینه دوام ایدرك بس خالان گیله نیچون گیتمیرسن دیدی منده جوابنده سزه دولت طرفندن ویریلن دستورلارا گوره اونلارا یئنی خبرلی یالتارلار (تربیه‌ئولری) اولاجاغنی سویله‌یندەمنیم کدرلریم اورك صیقنتیم داغیلدی وخالام گیله گیتملی اولمادم

اعلان

خاورنو روزنامه‌سی سابق محلیندن ستارخان خیابانیندا شرکاء کاراژینین یانینا انتقال تاپیب.

۱-۳

آبونه‌چیلریمزه !

اگر روزنامه‌لریمز وقتینده چاتماسا اداره‌میزین دفترینه خبر ویرین.

آذربایجان مطبعه‌سی

آذربایجان دیلی

۳

آذربایجان دیلی گرامه‌رینین سوتیات حصه سندن بحث ایده‌رکن بیر-نیچه نکته‌لری مخصوصاً قید اتمکه لازمدر. بونلار بعضی سوزلرده سسلی و سسیز حرفلرین دوشمه‌سندن و یا باشقاسیله عوض ایدیلمه‌لریندن عبارتدر.

غ و ق حرفلری

چوخ هیجالی سوزلرین آخریندا اولان ق سی ایکی سسلی حرف آراسنا دوشدیکده غ سینه مبدل اولور. مثلا: **یاپاغین رنگی قارادر**. جمله‌سنده یاپاغین سوزنده‌کی ق حرفی غ سینه تبدیل اولونمشدر. چونکه بوراداکی ق سی ایکی سسلی حرفین آراسنا یعنی آ ایله ی حرفلری آراسنا دوشموشدر. یاخود باشقا بیر مثال: **اوشاق تربیه‌لی‌در** جمله‌سنی باشقا شکیله سالاق یعنی اونی **اوشاغین تربیته فکر ویرمك لازم‌در**. جمله‌سی شکلنده دیمك اوزمان **اوشاق** کلمه‌سنده‌کی آخرنجی ق حرفی غ حرفنه تبدیل اولوناجاقدر. چونکه بورادا ق حرفی ایکی سسلی حرفنین یعنی ئه آ ایله ی حرفلری آراسنا دوشموشدر.

بئله‌لیکله یازی یازارکن یاددا ساخلاماق لازمدرکه، چوخ هیجالی سوزلرین آخریندا اولان ق حرفی ایکی سسلی حرف آراسنا دوشدیگی زمان مطلق غ حرفنه چویریلمه‌لیدر. بیر نیچه مثال:

داراق – داراغین
بوداق – بوداغین
یازق – یازیغی
قیراق – قیراغندا و سائره.

ت و د حرفلری

بعضی سوزلرین آخرندا اولان ت حرفی ایکی سسلی آراسنا دوشدیگی زمان د سینه مبدل اولور. مثلا ایتمك، آت سوزلرین آلاق. همان بو سوزلری جمله‌نین ایچریسنده، ایشله‌تدیگمز زمان آخرداکی ت حرفی ایکی سسلی آراسنا دوشدیگی زمان مطلق د حرفی ایله عوض اولوناجاقدر. مثلا: **او فرمانه باخش عمل ایدیر**. جمله‌سنده‌کی **ایدیر** سوزی آیت سوزیندن اولوب، لاکن ت حرفی د حرفنه چویریلمیشدر.

بیر نیچه مثال:

گیت – گیدیر
یارات – یارادیر
و سائره.

ك و گ حرفلری

چوخ هیجالی سوزلرین آخرندا اولان ك سی ایکی سسلی آراسنا دوشدیگی زمان گ سینه مبدل اولور. مثلا.

امك – امگی
اینك – اینگین
دیلك – دیله‌گی
بیلك – بیله‌گین
و سائره.

کی و که

چوخوسی یازی یازارکن کی ایله که نی بو-بیرینه قاتیشدیریرلار. اولا قید ایتمك لازمدرکه، بونلاردان بیریسی یعنی کی سوزلرین آخرینا گلن شکلچیدر. مثلا. **ایوده‌کی تونشوداکی، بیزیمکی، سیزینکی، اونلارداکی** و سائره. بو سوزلرده‌کی شکلچیسی سوزلرین آخرینا گلمکله اونلارا تازه بیر معنا ویریر. که ایسه ربط اداتی اولوب سوزلرین آخرینا گلمکله سوزلرین معناسی دگیشمز. آنجاق که نین وظیفه‌سی اوندان عبارتدر که جمله‌ده بیر فکری باشقا بیر فکر ایله ربط ویریر: (فارس دیلینده‌ده که عین وظیفه‌نی گورور).

مثال.

احمد یریندن قالخیب دیدی که، بو ایشلره انجام ویرمك لازمدر. جمله‌سنده که احمدین یریندن قالخماسی حرکتیله اونین دانیشقی علاقه‌لندیریر.

حسین صحاف

بزوطن قربانیق یوخدور تولومدن باکیمیز

عشق اولا عشقیله آزادلق سوه‌زیرمانه
قویدولار صدقیله مردانه قدم حریته
قوت قلبیله اقدام ایتدیلر بو نهضته
قرنلر ذلت چکن اتلر یتشدی عزته
آذرستاندا اولوب ملی حکومت برقرار
آذر اولادی بو گون دنیایه ایلر افتخار
اتفاقیله بو گونده ویرمیشیك نزال اله
اهل آذربایجان اولموش تماماً یکدله
اتحادیله بتون دنیایه سالدق ولوله
قورتاریق برده وطن اولادی‌دوشسون مشکله
آلتیق مختارنی غملی گوکل‌لر شاد اولوب
شیرلر زنجیر استبداددن آزاد اولوب
بز مجاهدلر بو گون لازمدیکی برسان‌ویرك
عالمه آزادخواهلق قدرتین اعلان ویرك
جان و دلدن حاضریق میهن یولندا جان ویرك
رحمسیز دشمنلره برده چتین امکان‌ویرك
حقمزدن گیچمریك‌آجاندا جان واریرملا
مرتجعلر قویماریق‌اولسون بزه فرمان‌روا
قول ویریك بز بو ملی دوله وجدانیلن
حاضریق محکم اراده بر قوی ایمانیلن
امرینی اجرا ایك صدقیله باش و جانیلن
فخریمزدی بو مرام اوسته یوبانسان قانیلن
راه میهنده مجاهد اولماسا گلگون کفن
آشکار اولماز جهاندا معنی حب‌الوطن
بزوطن قربانیق یوخدور تولومدن باکمز
پاك مرام ایستر بو گون دنیاده قلب پاکمز
گلستان اولسون وطن گلار بیترسین خاکمز
شاد اولور پاك رهبریله بو دل غمناکمز
عاشقیك روز ازلدن میهنیله رهبره
دوزمشوك‌صبرایلریك‌عالمده هرمشکللره
هر فدائی قهرمان قدرتلی در بر هنگدن
قالماریق هرگز دالی بز عرصه‌گاه جنگدن
قاچماریق دشمن تقدری اولسا عار و ننگدن
ایلمز شیر ژیان وحشت خر بیا لنگدن
چون قلیب سرمشق دعوا بزاره سرداردن
ارث دور جرئت فدائی خلقه سالاردن
قهرمانلار سرو بسان تك دورویلار صف‌بصف
ملت و میهن یولوندا اللشیرلر جان بکف
مرتجعلر دسته سین ایلرله بر تیره هدف
مطلقا دنیاده اولماز یوندان آرتیق بر شرف
صفحه تاریخه ثبت ایلر بوصفی روزگار
تاجهان واردرقلیر بو رسمی وهمت یادگار

تولکه‌میزی توره‌نك

آذربایجانین گوزللیکلری

۳

دورت مین متر ارتفاعه یاخین اولان، سهند (یاناردامی) تبریز ایله مراغه آراسندا، گیتش بر یر توتموش، بوقارلی داغ، آغ ایپك پرده‌یه بورونموش بر حالده، گاه (صافی) چاین، تر و تازه‌آغاجلیق‌لاری آراسندان گوروتوب، گاهدا اوزاقلاردان تبریزی سلاملار.

طبیعتین یاراتمیش اولدوغی، بو یوکسك و آغیر داش توده سی اوز آخار سولاری ایله یالنیز مراغا تبریزی دگل، هشترودین منبت توپراقلارین دا یاشیل رنگه بویار.

مراغا، اونون ان گوزل و بزه‌كلی بر قیزی‌ایسه، تبریزده اونون نفس ایله کیچکنه‌ن بر باغدرا!

تبریزده ساری گللر سولاندان بر آی سونرا آنجاق سهندین سرین تنیمی واسمنج زمرد باغچالاریندا قیزیل گللر آچار.

صافی چاین کنارلاریندا (یوخاریا دوغری) سوگودلیکلر سولار اوزره سایه سالار و آلماآغاجلاری چهره‌یی غنچه‌لر ایله بزه‌نرلر.

میاندوآب یولی اوزرینه‌ده اوزوم باغلاری، اوزون ساچلارینی بر لره دوشرلر! - سوگودلیکلر، آلمالیقلار، اوزوم باغلاری، هاموسی سهندین دوری سولاری واسطه‌سیله بسله‌نن و چیچك له‌نن بیر پرده‌در لر.

سهندن دورت بر یاندا، گوزه چاران منظره‌لر، زمی‌لر، باغلار، چمن‌لر، آذربایجانین رنگین و سولماز لوحه‌لرین عرض ایدر.

تبریزده آخان کهریزلر، سهندین گوز یاشلاریندان وجوده گلیر.

سهند بیزیم حیات قایناغمیزدر.

اونا بابالاریمز پرستش ایدردیلر و دوغرودان‌دا بو داغ شایان پرستش در چونکه او دیرلردن‌قالخان بولوتلاری اوز اتك لرینده، ساخلایب و یاغیش‌لار یاغدیرار.

یالنیز اورمیه گولوندن اسن نمناك یللر دگل، بلکه قارا دنیزدن و مدیترانه‌دن قوپوب گلن غرب گوللك لری ده سهنده یولی یاغیش و قار توکر.

سهند اوبا لارین یایلاغی، مال داوارین اوتلاغی و آذربایجان شهرلری‌نین ده الهه‌میدر!

ساهر

سوووت سرکنین تماشالاری

۳۰ دی — ۳۰ دی

صحنه ده سیرکین آچیلیشی

برنامه ده سیرك صنعتی استادلاری اولان آرتیستلر مختلف نمره‌لر ایفاء ایده‌جکلر.

تماشالار آخشام ساعت ۶ دا باشلانیر

سیرکین کاساسندا ستار خان خیابانیندا کی فردوسی مکتبینده هر گون سحرساعت ۹ دان آخشام ساعت ۷ یه قدر قاباقجادان بلیط ساتیلیر.

اعلان

آذربایجان دموکرات فرقه سینن قادینلار تشکیلاتینین مرکزی کمیته سی طرفیندن خبر اولونور کی بوتون فرقه عضولری اوز حوزه‌لرینده وقتلی - وقتینده حاضر اولوب اوز فرقه دفترچه‌لرین آلسینلار، ۳ دفعه حوزه جلسه سینه گلمین خانملار فرقه‌دن خارج اونوناجاقدر.

نمره ۱۱۴۲۰ — ۲۵ ر ۱۰ ر ۲۴

اعلان

او کسلرین که‌بو گونه‌قدر مالکیت ورقه‌لری صادراولوب لازمدر تیزلیکله ثبت اداره سنین ضبط شعبه‌سندن ورقه‌لرینی آلسینلار و گیم آلمان ایستمرسه قانونی جریمه لراونلاردان آلیناجاقدر.

۲ـ۵ آذربایجان ثبت اسناد واملاك مدیر کلی - اعتماد ناطقی

سوگیلی باش وزیریمیزین

فردوسی مدرسه‌سی سالونوندا سویلدیکی مهم نطقی

۲ صفحه دن بقیه

ایله تولکه میزی زنگینلشدیرک. اونا گوره ده دولت کارخانالارا کمک ایدیر. چونکه بویول ایله ثروت عمومی قالخاجاق عایدیدن شاید بیر قسمتی خلقین جیبنه گیده اما بو لاپ یاخشی‌در. اوندا مالیات یغماق ایشی ده آسان اولار.

مثال ایچون من عرض ایده بیلرم که زمان جنگ مالیات بیر در آمدی باشدن ۲۵۰۰۰۰۰ تومن فوق‌العاده و کوبدن گلن عایدات ایچون مالیات تعیین ایدیلمیشدیر. بو مالیات خلقین عمومی استفاده‌سی ایچون آزادان گیتمیش عادی اقتصادی روابطی اعاده ایتمک ایچون قویولموشدور بوهیچ بیرشئی دگل. بویله خلقین سسی گوگه چیخیر. بیز قند کارخانامیزدان ۱۵ میلیون استفاده ایده بیلریک. بیزیم شهریمیزده بیر پشمینه کارخانه‌سی واردر. دونن او کارخانه‌یه گئتمیشدیم. من دییردیم که بیر شهرده ساده بیر کارخانه ۱۰، ۱۵، ۲۰ مین آداما چورک ویره بیلیر. بو بیرساده صورتده‌در. بوتون نتیجه سینده فقط غیر مستقیم ول ایله دولته ۲۰۰۰۰۰۰ تومن مالیات چیخیر.

بوقسمته بیز آرتیق درجه‌ده اهمیت ویرمه‌لی‌ایک. کارگرلرده گرک جدیتله چالیشسینلار. کارخانه‌ده ایشله‌ینلر دولته کمک ایلمه‌سینلر که آیری کارخانه‌لرده ایشه سالینسین پوللاری اورادا چیرداننلار قاییتسینلار و اولاردا کارخانه‌لر دوزلتسینلر.

قاباغیمزدا دوران وظیفه‌لر

بیزیم قاباغیمزدا ایکی وظیفه دورور. بیرسی خلقین اعتمادین قازانماق و کارخانه دوزلتمک ایچون استفاده ایتمک. ایکنجی‌سی ایسه کارگرلرین اعتمادین جلب ایتمکه جدیتله ایشله‌مک. بعلاوه خلقی ثروتلندیرمک.

غنی بیر ملتدن مالیات آلماق آساندر. اداره‌لرین ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ تومن خرجی‌در. بوندان اگر اون میلیون تومنی صرفه جولوق ایدیب حذف ایتسک، قالار ۴۰ میلیون تومنی واگر قویلمیزین جمعیتین بش میلیون فرض دوتاق هرنفره ۸ تومن دوشور گرک بومالیات ویریلسین و عادلانه صورتده ده بیغیلسین.

حالبوکه گئچن دوره‌ده کی کیمی اتکجی‌یه ۱۰ ر. مالیات قویولسون گلیرین‌هامیسی اولان ایکی او گوزی قویولی اولان چوق آزمالیات ویرسین.

اونون ایچون دولت کارخانه ایشه سالماسین چوق آرتیق درجه‌ده اهمیت ویریر. دولت صنعتی کارخانه لردن سوای ال کارخانه‌لرینه ده کمک ایدیب اولارا بازار تاپمالی‌در. بو مسئله‌ده ایندی دانیشاجاغام. گرک

محصوللاریمیزا بازار تاپاق. تهران بازارمسئله‌سینده، ایکی طرفدن بیزی قنارم سالیب. بیری تدریجی حالدا آذربایجاندان پولی چیخب آپارماقلا بیزی اشکلا سالماق بیرده خلقین آراسندا تبلیغات‌واسطه‌سیله وحشت تولید ایله‌مک اونلار مالکلرینی و تاجرلری قورخودوب و اونلارین داراللیقین جکیب آپارماق ایستیرلر.

بیزیم الیمزه مکتوبلار گلیر که: «فرشلری چایا سالمالی اولسازدا گیترین» یاخود «قوزوز دوروب گله‌نیز مالیات ویرمن قالماز»

بیز تهرانا دیریک اگر سن قوجالمیسان، جورو موسن باشارمیسان اداره ایله سن بیز جواق باشارا بیلریک صوبون بولون که بیلریک جاین سیرن دونده‌ریک [شدتلی آلقیشلار] قویه‌رق گسین بو بیزیم ایچون اشکال تولید ایدیب اما اولاردان اوتری اشکال داهادا چوخ‌دور بیز تحمل ایده بیلریک. تجار ایچون ممکندر چتین اولا، اما قوی خلق اوجوز، چورک، یاغ، یومورتا یسین پول مسئله‌سی بارەسینده ایکی جور فکر ایده‌بیلریک.

بیری بودور که اجازه ویرمک بعضی مال‌التجاره‌لر تهرانا گیتسین اما نه بوجور که صوبا سال گوتورگل اولسون بو شرطیله که آپارسالار آذربایجانین احتیاجی اولان سیگار، برق آلاتی، لاستیک وسایره گتیرسه‌لر. آذربایجانین احتیاجی نسبتا آزدر. گورونور که تهرانین احتیاجی داها آرتیق‌در. اورادا هزینه‌چوق یوخاری گیدیب اما بورادا اوجوزلوک عمله گلیب‌در.

بیرده بودور که بوردا کارخانه لریمیزده عمله گلن شیلردن ویرمله‌یک خرجینن یوخاری گیتمه سینه مانع اولماسا، خروجه اجازه ویرمک. بیز عملده گوردوک که ویردیگیمز اجازه‌لردن چوق سوء استفاده ایدیلیر بونون کنترولی‌دا چتین‌در. اونون ایچون بیر شرکت تشکیل اولونوب ودولتین اونون اوستونده نظارتی وار بو شرکت بویله ایملیک اولار که مال‌التجاره گوندریلسین ساتیلسین و عوضی گلسین. شرکتین تشکیلدن سونرا گوجلی مقداردا مال‌التجاره‌دا جاغیر.

بیرده خارجی تجارت مسئله‌سی‌در. همیشه خارجی تجارت آذربایجاندا بیرنجی بیرتوتور. مخصوصا گئچن دعوادن قاباق آذربایجان شهرلری تجارت مرکزی ایدی. خارجی تجارت بازاری آیماق ایچون‌ده، تجارت وزارتخانه سینده بیر تجارت کمیسیونو وجوده گلیب ومطالعه آپاریر داخلی صنایعی حفظ ایتمک ایچون تدبیرلر گورمک لازمدر. خارجدن وارد ایتملی شیلردن استفاده ایتمک ایچون‌ده داخلی محصولاتی خارجه گوندرمک لازمدر.

من فکر ایدیرم که بیزیم ایکی موضوعا چوق احتیاجیمیز وار. بیز فلاحت ماشینلاری و بیرده آپارلیق وسائلی و ماشینلاری آلمالیق.

ویردیگیمیز خشگبار قاباغندا، کند ماشینی، فلاحت ماشینی آلاق، گرک خارجی تجارتیمیزین اساسین تشکیل ویرمک ایچون ده ماشین گتیرمک.

بیرده بیزیم اکدیگیمیز محصوللارین قیمتی یوخدور. مثلا بوغدا اکیریک، غالباً قالیر چورور... بونا گوره گرک او محصولانی گتیرمک که قیمتی وار مثلا پامبوق یا توتون اکمک. ایندیکی بیر نوع توتوندور دوگولی توتون که آذربایجان و ایراندان سوای آیری یرده مصرفی یوخدور. بیز پاپیروس توتونی، قند چغندری عمله گتیرمه‌لییک، میانه‌ده وهواسی مساعد یرلرده توت اکمک له ایپک تولید ایلیک. فلاحتی علمی و ماشین بیر حاله سالاق. تا خلق ایله بیلسین آز زحمت ایله چوق محصول اله گتیرسین. گرک کارخانه‌لریمیزه لازم اولان شیلری گتیرمک و اونلاری تقویت ایلیک. من امیدوارم که اوزوموز تجارت بازاری یاراداق، تهرانا منتظر اولماباق. بیزیم بویوک، قیزیل ایله برابر اولان فرش محصولوموز وار. بولاری گرک خارجه گوندرمک، نه اینکه تهرانا گیدیب بولی یاتا و گلیب چیخمیه. فرش چوق قیمتلی برشیدیر. فرش‌یارماقلاری ایله، گوز یاشی ایله، اوشاق دنی ایله وجوده گلمیش‌در. گرک فرشی ساتماقلا یول اله گتیرمک وفرش توخوماقدا بویوک عمله‌لردن استفاده ایدمک اوشاقلارا درس اوخوماق و تربیت اولماق امکانی ویرمک.

من اگر ایسته‌سم قاباغیمزدا دوران وظیفه‌لر حقنده سیزه دانیشام سیزی یورموش اولورام. اما بو چوخ جالب بیر موضوع‌در. منَ ایسته‌میرم دیم دولتین قاباغندا دوران، بلکه دییرم بیزیم قاباغیمزدا دوران، چونکه داها دولت ایله ملت آراسندا فرق یوخدور بو هامی‌میزین وظیفه میزدر. (شدتلی وحرارتلی آلقیشلار)

بیر بویوک مسئله‌ده معارف مسئله‌سی‌در

بیزیم اقتصاددان گئچندن سونرا بویوک مسئله معارف مسئله‌سی‌در. بو کیمی مسئله‌لری حل ایتمک ایچون مدرسه لازمدر، متخصص لازمدر. کارخانه‌لریمیز اصفهان و خارجه پارچالاری ایله رقابت ایتمک ایچون گرک متخصص یاراداق.

ایکی گون قاباغجا، اداره‌لریمیزده آذربایجان دیلینده یازان یوخ ایدی، ایندی هامی ساده‌لیقلا یازماغی اوگره‌نیر بوجهتدن فرهنگ قسمتی اوز دیلیمیزه گیردیکده چوخ تیز ترقی ایلیه جک و تیز یازیب اوخوماق اورگه‌نه جکلر. ایندی دارالفنون یاراتماق دولتین قراری سایه‌سینده بیر ایده‌آل حالندان چیخیب عمل مرحله‌سینه گیریجدر. ایندی کندلریمیزده نه تک حکیم بلکه معین طبیب بئله یوخدور. بیر گرمک علمی اصولدا تربیت ایده‌ک. بیز چون اگر تربیتی علم اوسته قویساق خبردا بیر مایه‌سی اولسا، چوق تیز نتیجه آلماق اولار. اونا گوره‌ده دارالفنون‌دا معلملر تربیت ایله‌مک ایچون بیر شعبه وجوده گتیرمک لازمدر تا بو معلملر خلقی تربیت ایتسین. تهرانین ظاهرسازلیق ایچون تصویب ایتدیگی اجباری تعلیمات قانونون بوجورایله اجرا مرحله‌سینه گتیره بیلریک.

دارالفنون اونا گوره دگلدر که دیلسین آذربایجانین دارالفنونی واردر. بلکه بو احتیاج و ضرورت نتیجه سیدیر، هر نحوله اولورسا اولسون دارالفنونلی قوراجاغیز. معلم و متخصص‌لرین آزلیغینا باخمیا جاغیز خارجده اولان آذربایجانلی‌لاردان استفاده ایده جگیک.

بو دولت فرقه‌نین رهبرلیگی سایه‌سینده عمله گلیب و بیر هدفی وار، خلقین احتیاجاتین نظرده دوتور، ویرلن فکرلری و تذکرلری نظره آلیر و امیدوارییق که بو یول ایله ترقی‌یه‌یتیشک ولیاقتیمزی گوسترک. (آلقیشلار)

ایندی بو بیر آیلیق تجربه و خلق ایله برخورد نشان ویردی که آذربایجان خلقی حقیقتاً معتقد بیر خلقدر. تهران مطبوعاتندا گورورگن بعضی تبلیغاتدان، حسددن، نفاق دان اثر یوخدور، ایندی اتفاق عمله گلمیشدر.

ایندی داها بیز لیک عیبجولوق و بیر بیرینین ضدینه دانیشماق اورتادان گیدیب‌در. بو بیزیم موفقیتمیزین پایه‌سیدر. بو بیرلیگی ساخلیاق اگر عمله بیر اشتباه گورورسه پیس دیمک عوضنه دولتمیزه تذکر ویریاسین

من خلقیمزه اینانمشام و حقیقتا ایمان تاپمشام. و بیلرم که خلق تمامیله ایشلیه‌جک وتمامیله قارداشلاشاجاقدر (آلقیشلار) گرک دوستلوغی خلق آراسندا محکملندیرمک هامی قانون مقابلینده مساوی‌در هیچ بیر کس تو هین ایلمک اولماز، حکومتین دگیشیلدیگی و وحشت و ترور ایله تهدید ایلدیگیمز موقعده امنیتی و آسایشی اعاده ایلمک ایچون اعدامدا احتیاج وارایدی. اما ایندی که دولتیمیز لنیب اوضاعه مسلط اولوب فقط گرک قانون حکم ایله‌سین گرک قانون خلقه وملته حاکمیت ایله‌سین نه‌شخص نه‌پیشه‌وری (شدتلی آلقیشلار)

اجازه ویرین صحبتیمیزی بوندا قورتاراق. امیدایدیریک که موفقیت بزیمه‌در وسعی ایلیک انجمنلر انتخاباتدا شرکت ایلیک وموفقیت قازاناق من امیدوارام که تیزلیکله ترقی ایلیه‌جگیک. (آلقیشلار)

آقای پیشه‌وری‌نین نطقی ساعت ۱۱ر۳۰ ده بیتدی

مملکت خبرلری

پشمینه کارخانه سینده

پنجشنبه گونی آیین (۲۵) ینده سحر ساعت ۱۰ دا آقای پیشه‌وری سگ‌آی‌مدتینده تعطیل حالینده اولان پشمینه کارخاناسینا گیدوب اورانین بوتون شعبه‌لرینی گوردیکدن سونرا کارخانه تاخیر سیز برصورتده ایشه سالینماسینا دستور ویرمیشلر.

جمعه گونی سحر ساعت [۹] دا شرکت هیئت عامله‌سی آقای پیشه‌وری‌نین حضورینه یتیشدیکدن و کارخانه‌نین مدیری و متخصصلری بارەسینده لازمی تدبیرلر گوروندکدن سونرا شنبه گونی سحر کارخانانین ایشه‌سالینماسی رسمی صورتده قراره آلنمیشدر؛ بوگون ایسه کارخانادان محصول چیخماغا باشلانمیشدر بو کارخانادا ندریجیله یوز نفردن باشلایوب ۵۰۰ نفره قدر ایشچی چالیشاجاقدر. تعطیل زمانی قاباغا چیخمش بعضی نواقصی اصلاح ایدیلدیکدن سونرا متخصصلرین دیدیگینه گوره مین نفره قدر ایشچی‌یه بو کارخانادا ایش یری تهیه ایتمک‌ممکن اولاجاقدر.

پرورشگاه حقنده

پرورشگاه تاسیسی‌سی‌نین مقدماتن فراهم اتمک ایچون آقای رشدیه ماموریت ویریلیب که آقایان رئیس مجلس و صحیه و زیرلیله باهم ایشه باشلاسونلار، بونلارین بودجه‌سی معارف بودجه‌سینین ایچریسنده منظور اولوبدور.

دارالفنون

تبریزین عالم وحرمتلی شخصلریندن دعوت اولونوب که ملی دارالفنون آچلماسی ایچون (تبریزده) توپلانوب و اونون پروگرامین درزلنتلر وبوهیئت یکشنبه گونونده یعنی (۲۳) دی دن ایشه باشلامشدر.

مطبوعات قانونی

آنا دیلینده یازیلیب آذربایجان عالی‌معارف شوراسیندا مطرح اولوبدر تصویب دن سونرا عمل مرحله سینه قویولماق ایچون ملی مجلسه تقدیم اولوناجاقدر

لغت وضعی کومسیونی

آنا دیلینده علمی اصطلاحات ایچون‌لغت وضع ایتمکه وآذربایجان ادبیاتینین انکشافی ایچون بر کومسیون لغت وضعی آدینا تشکیل تاپوب و اونون اساس نامه‌سی یازیلوب (عالی معارف شوراسی) یندا مطرح و تصویب اولاندان سونرا هیئت وزرایه تقدیم اولوناجاقدر.

اوقاف لایحه‌سی

اوقاف عایداتیندن نه قرار یله استفاده ایلمک ایچون بیر اوقاف لایحه‌سی حاضرلانیر که آذربایجان (عالی معارف شوراسی) نین تصویبیندن سونرا اجرا اولاجاقدور.

تبریک

آذربایجان دموکراتجوانلارینین میاندوآب تشکیلاتی آذربایجان ملی حکومتینین قورولماسین جوانلار طرفیندن تبریک ایتمشلر.